

М.

**«Дорогою
ціною»**

Портфоліо письменника:

При народженні: Коцюбинський Михайло Михайлович

Дата народження: 5 (17) вересня 1864

Місце народження: Вінниця

Дата смерті: 12 (25) квітня 1913 (48 років)

Місце смерті: Чернігів

Національність: українець

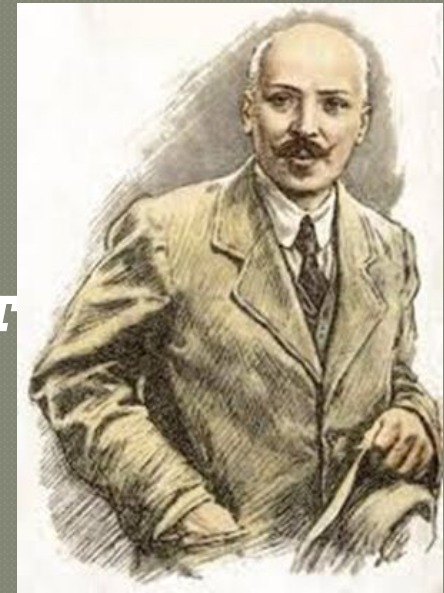
Мова творів: українська

Рід діяльності: прозаїк, драматург

Роки активності: 1890–1913

Напрямок: проза

Жанр: повість, оповідання

**Ти з нами будеш
вічно жити,
Як сяйво сонця, як
вечірній спів,
Ти так любив землі
своєї квіти,
І так, як квіти, ти
людей любив.
В. Сосюра.**

Історична основа повісті «Дорогою ціною».

**Твір «Дорогою ціною» написаний у
1901 році і надрукований у 1902 році**

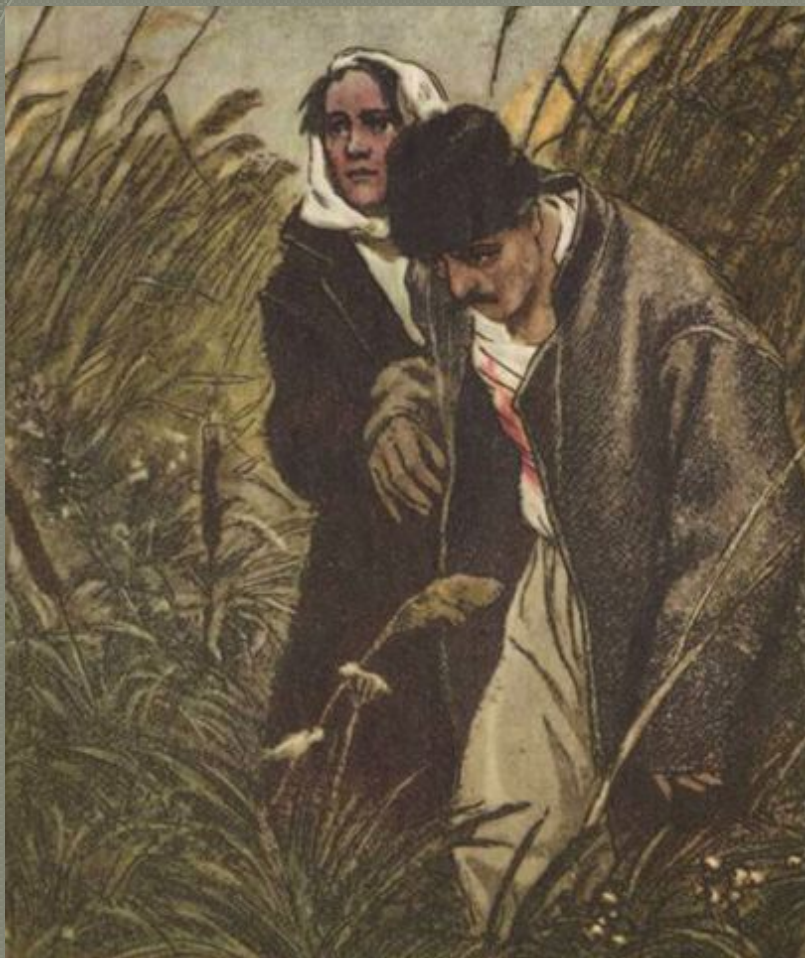

**Події відбуваються в 1834-1836рр.
Обставини цього періоду: ліквідація
Задунайської Січі; втеча селян у
Бессарабію і за Дунай.**

**Паралельне відтворення часів
Коліївщини (1768) і 30-х років ХІХ ст.**

Тема: зображення героїчої боротьби українського народу проти кріпацтва, непереможного прагнення селян-кріпаків до вільного життя; розповідь про кохання двох людей - Остапа і Соломії, що має трагічний фінал.

Ідея: оспівування
вололюбності
українського трудового
народу, утвердження
непримиренності
інтересів багатих і
бідних, заклик здобувати
волю, хоча б і дорогою
ціною; уславлення
невмирущості кохання
як найкращого почуття
на землі.

Основна думка: боротьба
трудящих зі своїми
гнобителями
точитиметься доти, доки
існуватимуть класи, доки
не переможуть трудящі.
Жанр твору: повість із
пригодницьким,
романтичним сюжетом.

Композиція твору:

вступ і п'ять частин

Експозиція-вступ : опис середовища, в якому живуть основні персонажі.

Зав'язка: втеча Остапа від пана як наслідок конфлікту.

Розвиток дії: злигодні героїв під час утечі, сутички з прикордонною вартою, турецькою поліцією.

Кульмінація: бажання Соломії силою звільнити Остапа.

Розв'язка: загибель Соломії.

Образ Остапа Мандрики:

1. Остап Мандрика — головний герой повісті «Дорогою ціною».

2. Портрет і зовнішність героя.

3. Багатоаспектність зображення Остапа:

а) психологічний стан; б) ставлення до життя; в) прагнення та цінності; г) роль діда у вихованні героя, формуванні його поглядів; д) кохання до Соломії.

4. Риси характеру героя:

а) мужність і бунтарство; б) ненависть до панів; в) щирість і доброта; г) рішучість і винахідливість; д) здатність до ризику; е) терпимість і волелюбність; є) ніжність і чуйність у ставленні до Соломії; ж) вірність у коханні; з) працьовитість, любов до землі; и) оптимістичність, життєлюбність.

5. Остап — борець за волю, щасливе життя

Образ Соломії:

1. Соломія — яскравий, багатогранний, глибокий образ української літератури.

2. Портрет і зовнішність героїні.

3. Риси характеру Соломії:

а) мужність і відвага; б) вірність і самовідданість; в) волелюбність і ненависть до гнобителів;

г) любов до життя; д) здатність на самопожертву; е) щирість і душевність; є) оптимістичність та енергійність.

4. Трагічна доля героїні.

5. Значення образу української жінки.

Екранізація повісті «Дорогою ціною»:

1957 року вийшла однойменна кольорова екранізація Марка Донського «Дорогою ціною» за мотивами повісті М. Коцюбинського. Головні ролі виконували: Віра Донська, Юрій Дедович, Іван Твердохліб, Ольга Петрова. Фільм відзначено Британською кіноакадемією як найкращий зарубіжний фільм, який демонструвався в Англії у 1958 році.

«Хто щасливий?» – запитував Коцюбинський в одній із своїх поезій в прозі «Пам'ять душі». І відповідав: «Той, хто дає багато, а бере найменше. На чийх слідах виростають найкращі квітки, хто по своїй дорозі розкидає для вжитку всіх самоцвіти...». Людина не може вважати себе по-справжньому щасливою, духовно багатою, коли вона не живе інтересами свого народу, не збагачує інших своїм прикладом творення краси і добра.

- Підготували:
-

Кодимський
Олександр
Семашко
Данііл

Дякую за увагу!!!